

Bilancia roka 2021 - časť III.

V poslednej časti zhodnotenia roka 2021 sa k pozitívam, negatívam a výzvam pre rok 2022 vyjadria olejníari a prvovýrobcovia mlieka.

Slovenský zväz prvovýrobcov mlieka

Čo pozitívne priniesol rok 2021?

Podnikom prvovýroby mlieka sa tento rok podarilo zabezpečiť fungovanie prevádzok a výrobu mlieka. Tohtoročný boj s covidom je síce o niečo jednoduchší z hľadiska materiálo-technického zabezpečenia, ale zložitejší z hľadiska personálneho zabezpečenia.

Vysoko pozitívne hodnotíme postoj podnikov prvovýroby mlieka, ktoré pristúpili z vlastnej iniciatívy k testovaniu zamestnancov, k zakúpeniu germicídnych žiaričov a iných zariadení na dezinfekciu priestorov. Urobili to aj napriek tomu, že im štát tieto náklady nekompenzoval. Patrí im za to poďakovanie.

V súčasnej pandemickej dobe mimoriadne pozitívne hodnotíme aj to, že sa nám tento rok podarilo zrealizovať Deň prvovýrobcov mlieka.

Čo negatívne priniesol rok 2021?

K dlhodobým problémom v sektore prvovýroby mlieka súvisiacich s investičným dlhom, nedostatkom pracovníkov, finančnou poddimenzovanosťou a nedostatočnou podporou pribudla stagnácia nákupnej ceny mlieka a obrovský nárast výrobných nákladov. Celková

tohtoročná strata v sektore je cca. 35 miliónov eur a celková strata od vstupu SR do EÚ je vyše pol miliardy eur.

Za tento rok sa preto takmer zdvojnásobil počet podnikov, ktoré skončili s výrobou mlieka. Je alarmujúce, že už aj podniky prvovýroby mlieka, ktoré v minulosti vykazovali dobré výsledky, v súčasnosti konštatujú neefektívnosť výroby mlieka a zvažujú, ako ďalej.

Náš zväz aktívne komunikuje so súčasným vedením rezortu. Ministerstvu pôdohospodárstva sme predložili 3 požiadavky. Prvou požiadavkou je mimoriadna podpora sektoru prvovýroby mlieka vo výške 35 miliónov eur, druhou je navýšenie štátnej pomoci od roku 2022 a treťou požiadavkou je, aby podpora v rámci I. a II. piliera v novej SPP dosiahla objem minimálne 500 eur na dojnicu.

Aké sú výzvy pre rok 2022?

Najväčšou výzvou budúceho roka bude postoj predstaviteľov štátu k predloženým požiadavkám.

Snahou bude presadiť navýšenie štátnej pomoci v rámci Zelenej nafty, podpory na kontrolu úžitkovosti, poprípade prijateľného nástroja na kompenzáciu negatívnych dopadov pandémie..

Pre prvovýrobcov mlieka bude dôležité, akú záverečnú podobu budú mať pripravované programové dokumenty na národnej úrovni k novej SPP.

Ako odmenu za vytvorenie dobrých podmienok pre budúcnosť sektoru mlieka ponúkajú slovenskí prvovýrobcovia mlieka štátu vyrábať mlieko a podieľať sa na zabezpečení sebestačnosti, prispieť k zlepšeniu životného prostredia a klímy prostredníctvom produkcie kvalitnej organickej hmoty určenej na zlepšenie kvality pôdy a prispieť k posilneniu sociálno-

ekonomickej štruktúry vidieckych oblastí prostredníctvom podpory zamestnanosti na vidieku.

Slovenský zväz olejnárov

Čo pozitívne priniesol rok 2021?

Rok 2021 bol v znamení poklesu emócií voči pestovateľom repky na Slovensku, pričom kampaň v roku 2020 mala za dôsledok pokles osevných plôch repky. Napriek tomu v hospodárskom roku 2020/2021 pestovatelia zasiali olejninu na ploche 292 500 ha a zožali viac ako 800 tisíc ton, čo je najviac za posledných 10 rokov. Pozitívne hodnotíme nárast diverzifikácie v pestovaní olejnin v prospech slnečnice a sóje, pričom v pestovaní sóje sme dosiahli historicky najvyššiu produkciu na ploche 63 988 ha. Vývoj cien olejnin sa pozitívne prejavil na ekonomike pestovateľov olejnin, čo vytvára predpoklady pre udržanie aktuálnych osevných plôch olejnin i pre rok 2022.

Čo negatívne priniesol rok 2021?

Narástli vstupy do poľnohospodárskej výroby, hlavne hnojivá a chémie, ale tiež energie, čo sa následne prejavilo rastom inflácie a pribrzdilo rozhodovanie o nových investíciách.

Aké sú výzvy pre rok 2022?

Rok 2022 bude rokom výziev spojených s prípravou na prechod na novú SPP. Pre poľnohospodárov to bude výzva k prispôbaniu sa novým podmienkam úzko spojených s ekonomikou podnikania. Rozhodovanie sa, ako zvýšiť produkciu a produktivitu, bude

vyžadovať vypracovanie podrobnej analýzy hospodárenia podniku.

Za výzvu pokladáme i súčasnú cenovú turbulenciu na trhu s komoditami. Ceny komodít sú na burzách na historických hladinách a pri vysokých vstupoch je časová diverzifikácia predaja úrody 2022 nevyhnutná.